

meina sredstva ojača Hrvate i Slovence da podupire njihov kulturni razvoj, da namješta činovnike pred koje će hrvatski i slovenski seljak stupiti sa pouzdanjem ne strahom kao da je došao pred kakvog kinezko mandarina.

Nakon izveštaja predsjednika klubu se razvila življana razprava, te je iznešen predlog da hrvatsko-slovenski klub stupi prama novoj vlasti u najčešću opoziciju. Glasovanje o predlogu odgodjeno je.

Grof Erdödy ban?

Iz Budimpešte javljava, da je ministar predsjednik grof Khuken-Hedervary do dva puta ponudio čast banskemu grofu Stjepanu Erdödyju, jednoč predsjedniku magaronske stranke, Grof Erdödy navodno izjavio je, da ponudjenu mu čast mora odbiti dok postoji željezničarska pragmatika.

Srbksi radikali za izborni sporazum.

I srbska radikalna stranka zaključila je da prihvata predlog grofa Kulmera gledje kooperacije opozicionih stranaka proti Tomaševiću kandidatima.

Nakon ovog zaključka može se reći da su akcije Tomaševića jednake niščici.

Supilo ne kandidira.

Gospod Frano Supilo izjavlja u „Novom Listu“ da u izborima za sabor neće

ni kandidirati ni u kandidature prihvati.

Prošlih dana, kad se je čulo da će se

sabor raspustiti, bio je od nekajih izbor-

nika iz Fužina, Liča, Lokava i Delnice

ustmeno i pismeno upitan da se izjaviti

i odgovoriti im je, da se drži izjava ovoga

projekta učinjenih, te da ne će ni kandi-

dirati ni kandidature prihvati.

Supilo svoj korak ovako obrazlaže:

U današnjoj situaciji Hrvatske, koja je

nastala nakon katastrofe i denaturiranja

politike novoga kursa, osjeća se, kao na-

rodni zastupnik, i stisputan i nesavremeni,

dok je uvjeren da bi program započinjanja

iznova u duhu politike novoga kursa mogao

sada puno bolje svoj dio doprinositi van-

saborskim radom, nevezan nikakovim od

onih dužnosti, koje svaki zastupnički mandat

sobom mora da nosi, ako ga se hoće

savjesno vršiti. Za politiku u Hrvatskoj,

kako ju on po svom osvjeđenju zamislja,

danas još niti ne može biti uslova za

mandate, pošto ona sada treba, da s mlađim

generacijama sebi iznova temelje u narodu

postavlja.

Stranka prava bila je već zaključila

u gorskom kotaru postaviti vlastitog kandidata.

Odreka Supilova može doista do-

prinjeti da se gorski kotar povrati onom

barjaku koji je nosio kada je birao Antu

i Davida Starčevića.

DOMAĆE VESTI.

Proces proti Njegušu.

Izražni postupak proti Nikoli Njegušu, koji je u parlamentu pucao u ministre, dovršen je te je razprava pred porotom bečkom urečena za 28. i 29. ov. mj. Njegus je obtužen radi pokušanog umorstva i radi zločina protiv osobne sigurnosti. Bit će sašlušano 16 svjedoka, među njima i ministar Hochemberger, proti kome je bio uperen atentat i ministar grof Stürgkh, koji malo te nije zaglavio.

Za naše učiteljstvo. Iz pokrajine primamo:

Pronosi se glas, da osnova za poboljšanje učiteljskih beriva spava da računarskog odjeka na namještaju. Ako je tako zlo, po sto puta zlo da se zateže, a potom bagatelizuje tako važno pitanje. Svi pozvani faktori morali bi jednom složno, iz humanitarnost pravičnosti, a na želju celog dalmatinskog pučanstva, koje je već nazad godina posvjeđalo, koliko bi mu sladak bio tobožni teret za svoje učitelje, da porade nešto, jer je skrajne vrieme.

Zlatiši od 10 K. Iz Drniša primamo:

Ovdje su u velikoj količini razprostranjeni zlatiši od 10 K. Ovo je osobito na štetu težaku, kojega se može veoma lako prevariti, a vlasti rek bi ne daju tome velike važnosti.

U željezničkom vlaku. Iz Sinja primamo:

Otrag malo dana vozila se u vlaku iz Sinja za Split šestnaestogodišnja djevojčica, kći ugledne sinjske obitelji. Na kolodvoru u Klisu ulikrala se u vlak dva činovnika u odmaklo dobi. te be stida i srama počeće sipati najmemorabilne rieči, dapaće posizati za djevojčicu rukama. Ona nije znala od straha što bi, pak se je obratila za zaštitu

vlakvodjiju, a ovaj je premjestio u drugi odio. Vlakvodjija, po svojoj dužnosti, privjavo je stvar upravi u Splitu, čim je stigao vlak, a ova, premda joj lično poznati prekršitelji, nije uvelodovala. Zar je to i takova dužnost željezničke uprave?

Napredak Drniša. Javljaju nam odane:

Ovdje se otvorila nova kavana i svratište gosp. Grubišića, sa svim konfortima, da bi se veći gradovi mogli podići.

Za novu obč upravu u Drnišu.

Za 20. ov. mj. urečena je sjednica novog občinskog vjeća u Drnišu, da se novi većini dogovore glede izbora novog načelnika i nove občinske uprave. Novo vjeće sastoji od 18 pravaša i od 18 Srba demokrata i utvaraša.

Iz zemlje Čuka.

Imali bi danas objedonititi po redu drugo pismo, ali jer se bavi istim posloma kao i prvo, samo stvaranje i očitije, stalni smo, da bi bilo u cijelosti zaplenjeno. Da prištimo našem listu trošku, a državnom odvjetniku neugodnog posla, objedonujemo po redu treće pismo, koje glasi:

Dragi Prijatelju! Nemaš pojma na što je pravi Samođed ili Kurjak sve pripravan. Kako se te vrsti stvoriti razmeđu, promeću, mažu, ponizuju, šepire, vesele, plaču, uvijaju, privijaju, pužaju, ližu, gmižu i plaze kad god se radi o boljem življenu, bolj placi, boljem mjestu i svim sličnim stvarima, koje njima ili njihovim obiteljima bivaju od koristi! Nego ipak ima i čudnih stvorova. Nema pod kapom nebeskog tko bi se mogao mjeriti sa onim Čučima koji su po rodumu takovi, a inače se svog roda stide, pa hoće na svu silu da budu ili Samođed ili Kurjaci. Ti su ti kao prava gamad medju ljudima. Kad ih upoznaš i kad ih vidiš pri njihovu radnji spopada te stid, što i oni pripadaju rodu ljudskom. Jer nema čovjeka pred kojim se oni nebi ponizili radi sebe, kao što nema čina, koji oni nebi počinili radi sebe.

A ima ih svakakav. Črni izvorni obraz, tikvaste lubanje, kratki štetnički pod nosom, dugački tankih nožica, još duži, majmunske ruke. Nu ima ih salenih i praznih, naduvnih, okruglih kao mješine, skoro bez glave. Ali svi se razlikuju od ostalih ljudi, što medju sobom sačinjavaju jedno drživo posve odijeljeno od svih drugih. Rekoh ti, sliče onim udrženjima, koje u Taliji zovu matijom.

Dok nemogu haračiti, svak im je krv i sve je proti njima. Čin što mogu, ne bi dali dihati nego onima koji im služe u njihove svrhe.

I pripadali oni kojemudrago staležu ili zanatu; bili oni Samođed, Kurjaci ili izrodjeni Čuci, po svojoj radnji, po svojim navikam, po svojim polatom spadaju uvek jednoj stranci.

Valj da znaš, te i amo ima strančkog života: Ima li koji Kurjak da nije sposoban za nijedan posao, nego se cieli dan klatori, kao posve uzaludni teret ove naše majčice zenje, on postaje po odluci svih ostalih obvezodjenih Samođeda i Kurjaka makar kandidatom bilo za mjesto prvog gradjanina, bilo za mjesto poslanika, kinežkog, tunguzkog, samojedskog ili ruskog svejedno.

I svi Samođedi i Kurjaci njegovi su pomagači, jer vele, da je to napredno, ako se dade makar koji posao onomu koji ga nema, a nema sposobnosti sam ga pribaviti. A vele još da to svima nijima može biti od koristi. I da vidiš čudan Napredan je i onaj debeljaković, ne onaj znaš kojeg spominjem u drugom pismu, nego jedan drugi, koji se klanja kao brtva, a glave je kao tikva, jedan Samođed, kojemu je povjerena njekakva prospektiva, o kojoj ti ugoriti drugi put. Napredan je njeni mali [mršavlji uglojevit] mlađezi, koji služi za javnog pometaća tom slavnom zboru i za slavitelja velikih ljudi tog slavnog zbora, dostojnih da ih učea mlađež sledi i nastojiši u djelima, koja su uz čistocene i junačkih podviga na korist svih Čuka i cijele zemlje Čuka. Napredan je i glavni starešina tih uglojevitih mladeži, jer on u njima uživa, on ih naime, on ih podržaje, da uzgajaju mlađež u strahu božjem". Tako je hvatio, kako su mi pripovedali, koji su ga čuli, taj starešina, tu njegovu čejad.

Istina, takova hvala bi izgledala kao oružja i izazov kod drugih naroda, ali u zemlji Čuka tko bi na to pazio!

Napredan je i još jedan i još njeki, koji psuju i grde i zemlju Čuka i sve Čuke, koji ih hrane. Život, narodnost, prosvjeta, vjera, običaji, sve je to njima streljana nedostojna sunca.

A ja neznam kako bi im to zamjero, jer svi Samođedi i svi Kurjaci i svi izrodjeni Čuci mogu grditi i psovati, mogu pače njeki Kurjaci i kuće graditi ratnjom ne toliko radnika koliko ne plaćešni bolestnika, bez da im tko zamjera ili ih na račun zove.

Takovi su u zemlji Čuka njekakovi naprednjaci. Vidjeli ili čuli i Samođedi i Kurjaci da među prosvjetljenim svjetom ima ljudi koji kažu da su slobodounmi, pa promisili i oni, da je slobodounije isto što i danguba, zaglubljanje, izrabljivanje i odmah se dali na posao: sačinili stranku, društvo, pa hajd da se goni, lihi upali.

I ne bi rekao, ali je istina: sami sebe hvale bez prestanka, kao inteligente, napredne, slobodounime, radnje, požrtvovne, a mlađež kvare, uveličavaju zločine i uzvisuju nad sva junačta zablude i tužne pogreške i prigode, izvrgavaju ruglu svako dobro djelovanje i dobro nastojanje, brane svaku zločin i makar koju i čiju, samo ako je na štetu, i sramoti dobrog naroda Čuka, koji ih hrani i uzdržaje.

Nego mene sve to ne čudi, niti da držim da su Čuci drugačiji od našeg ili od bilo kojeg naroda na svetu. Molim te, svaki narod se razvija i prima iz svoje prošlosti, iz svojeg života i iz života drugih naroda i dobro i zlo, i dobru hrani i hrdjavu, pokvarenu, sakuplja i žurbi biser i smeće. Hoće se izkustva, nastojanja, mame i tvrde voje i vremena do narod izbaciti i od sebe odaleći što mu životu i zdravom napredovanju smeta. A ja moram ovde potvrditi, da je i ovaj narod, nakon stoljetnih muka i izkušnja, napokon počeo da se briga za sebe, bez obzira i straha na različite Samođede i Kurjake ili svoje izrade.

U ovom narodu ja opažam sve biljež državog i krepkog organizma: zna trpit i u to mirno i postojano samim svojim prezirom upravu uništava sve svoje nametnike.

S druge strane opažam upravu izobiljeni strah nametnike i njihovim strahom mogu razumjeti praznu buku i galamu koju dižu. Znak je to slabosti, zdvojnosti i brzog posvemašnjeg obraćanja. Ako poživimo, vidiš, Kao njeko rukotvor javljam ti, da ovdje kod nas na jednoj zgradici na njenoj jednoj strani slijedi oglas:

U ovog zgradi uzgojene mogu se na državi jeftinno kupiti dve dobro ugojene domaće koristne živine bez gospodara.

A tamo kod vas, kako čitam u tuniskim novinama, bune se radi skupoće! Oduljio sam pa prestajem srdačno te pozdravljajući.

Tvoj sam

Čuk-Čuković.

IZ GRADA I OKOLICE.

Stanovita iztraga i mnjenje uzrujali su, po svemu što izgleda, nječkoj gospodru preveć. Mi puštam da poslika veste vrši svojin tekmon, a na njih čemo se u svoje doba obširnije osvrnuti, pa čemo između ostaloga dokazati, da nijedan pošten čovjek nije mogao nikomu kazati, da bi koji naš čovjek bio nastojao uplivati na pošteno i savjestno čije uvjerenje.

Proti zloporabama kod odpreme izseljenika. Na hlijede austrijskih državljana opremaju svake godine u inozemstvo parobrodarska poduzeća koja nisu dobila dozvolu za obavljanje takovih poslova u Austriji te prodavaju čak i vozne karte za mjesto pod palubom. Ne redko izseljenici su žrtvom takovih špekulanata i njihovih agenata. Preporučamo zato našim ljudima, koji idu u Ameriku, da se čujuju takovih društava.

Drvena obala koja najljepše osvjeđuje briju pomorske vlade u naš grad, sagnjala je i sada se ponapravila. Znak je to da će ona gredesja još za više godine ostati i da nadležni čimbenici ne žure se s pitanjem gradnje obale od gata do lučkog ureda. Pa da, preči su čiji hiri, kojima za volju grade se razkošne obale, nego potrebe jedne luke, koja je državi i kako unosa!

Promet u Šibenskoj luci. Od 2 do 10 ov. mj. doplovili su u našu luku ovih vanredni parobrodi: „Magyar“, 618 tona,

kapetan S. Gamulin, iz Rieke, da krca dva za Milazzo i Napoli; „Zichy“, 1217 tona, kapetan V. Marušić, iz Rieke, da krca karbur za Jakin i Lisabon; „Emilia“, 321 tona, kapetan G. Ribarić, iz Trsta, da krca celulozu za Filadelphiju; „Cassiopea“, 198 tona, kapetan A. Florio, iz Nogara, da krca dva za Rieku; „Daniel Ernő“, 296 tona, kapetan Lovrić, iz Rieke, da izkrca hranu; „Lamone“, 396 tona, kapetan T. Guazzini, iz Italije, da iskrca sieno.

3. Svjedočbe o dosadašnjem službovanju.

4. Dokaz da poznaju hrvatski, Šibenik, 6. studenoga 1911.

Od Občinskog Upraviteljstva

Načelnik

Dr. Krstelj.

(1-2)

Prisjednik Matačić.

Bri. 3942/a.

Natječajni oglas.

Otvara se natječaj na mjesto upravitelja kancelarije kod ove občine, godišnjom platom od kruna 3000.— berilih iz občinske blagajne u mjesecne predplatne obroke i pravom na mirovinu u smislu zakona 28 veljače 1899. p. z. l. Br. 8 i 27 rujna p. z. l. br. 32.

Molbenice imaju biti podnešene ovom upraviteljstvu do 30 studenoga t. g.

Srij. 28 listopada 1911.

Občinsko Upraviteljstvo

Za načelnika

Čelmič

Prisjednik

Buljan

Br. 3943/a

Natječajni oglas.

Otvara se natječaj na mjesto redarstvenog povjerenika kod ove občine, sa mješovitim platom od kr. 200.— uz eventualne prigodne pristojbine.

Imenovanje stalnosti sa pravom u mirovinu u smislu zakona 28/2 1899 p. z. l. br. 8 i 27/9 p. z. l. br. 32 slediti će posebnim ugovorom i uvjetima.

Molbenice imaju biti podnešene ovom upraviteljstvu do 30 studenoga t. g.

Občinsko Upraviteljstvo

Za načelnika

Čelmič

Prisjednik

Buljan

Br. 3944/a

JAVNA ZAHVALA.

Smatram se ponukanim da dru. Frani Dulibiću, liečniku u Šibeniku, izrazim svoju duboku harnost, što je neizrecivom samozatajom, marom i vještinskom izbavio u tri navrata od očite smrti moju suprugu Draginu Fontanu. Od nás mi vječita harnost, a od Boga plaća.

ŠIBENIK, 10. studenoga 1911.

JOSIP pl. FONTANA.

JAVNA ZAHVALA.

Svim prijateljima i znancima, koji su bili kojim načinom nastojali ublažiti moju bol prigodom smrti moga nezaboravnog

MARTINA GABRIČEVIĆA

c. i k. oružnika

izrazujem ovim svoju vječitu harnost. Osobitu hvalu dugujem dru. Frani Dulibiću, koji je pokojniku posvećivao svu svoju brižljivost i vještinsku, da ga spasi od smrti. Hvala vama i c. i k. oružništvu, financijskoj vlasti, vojničevu i ostalim uredinima, koji su izkazali zadnje počasti pokojniku. Harnost me osobičava veže prama obiteljima Paulin, Radić i Tkalčiću za prijateljsku sućut. Hvala napokon svim onima, koji su počastili uspomenu pokojnika vienčima ili na kojigod način sučestvovali mojoj bolji.

INES GABRIČEVIĆ

supruga.

Marko Markovina

SPIT

— Telefon 93. —

Skladište i Zastupstvo

Peći i šparherda,

- - Eternita - -

Cijevi, dimnjaka i pločica :

: keramike :

Stakala prostih i ornamentalnih

Papendeka tankog i debelog

Zahoda porculane i t. d.

